

Razvoj rudarstva u Konjščini i okolici

Prezentaciju izradili:

Luka Kurtanjek, Tomislav Sremec i Vito Jakopović, 2.b

Lovro Kovačić, Eduard Kropf i David Rusan, 1.b

Uvod

Rudarska djelatnost imala je važnu ulogu u razvoju Hrvatskog zagorja.

Konjšćinski bazen bio je središte vađenja lignita (smeđeg ugljena).

Rudari su bili aktivni i sindikalno organizirani još prije Drugog svjetskog rata.

Zagorski ugljenokopi

- Zaposleno više od 1500 radnika
- Zatvaranje dijela rudnika (1962.) zbog nedostatka mehanizacije, skupe proizvodnje itd.
- Zagorski ugljenokopi nastali su od rentabilnijih rudnika (Novi Maretić, Gornja Konjščina i Zajezda)
- Sjedište u Konjščini

Rudnik Maretić-ulaz u jamu

Zajezda

Pumpa Zajezda

Rudarska pumpa služi za upravljanje tekućinama i gustom smjesom (kašom) u rudarskim operacijama, osiguravajući nesmetano kretanje vode i materijala. Njezina je glavna funkcija uklanjanje neželjene vode (odvodnjavanje) iz rudnika, kao i transport ruda i otpadnih materijala.

Separacija Gornja Konjščina

Separacija u rudnicima služi za **odvajanje korisnih mineralnih sirovina (rude) od jalovine (nepotrebnog kamenja i nečistoća)** nakon procesa iskapanja. To je ključan dio prerade minerala koji osigurava da se dobije čišći, koncentriraniji proizvod, povećavajući time njegovu vrijednost prije daljnje obrade ili prodaje.

Površinski kop Vrbovo

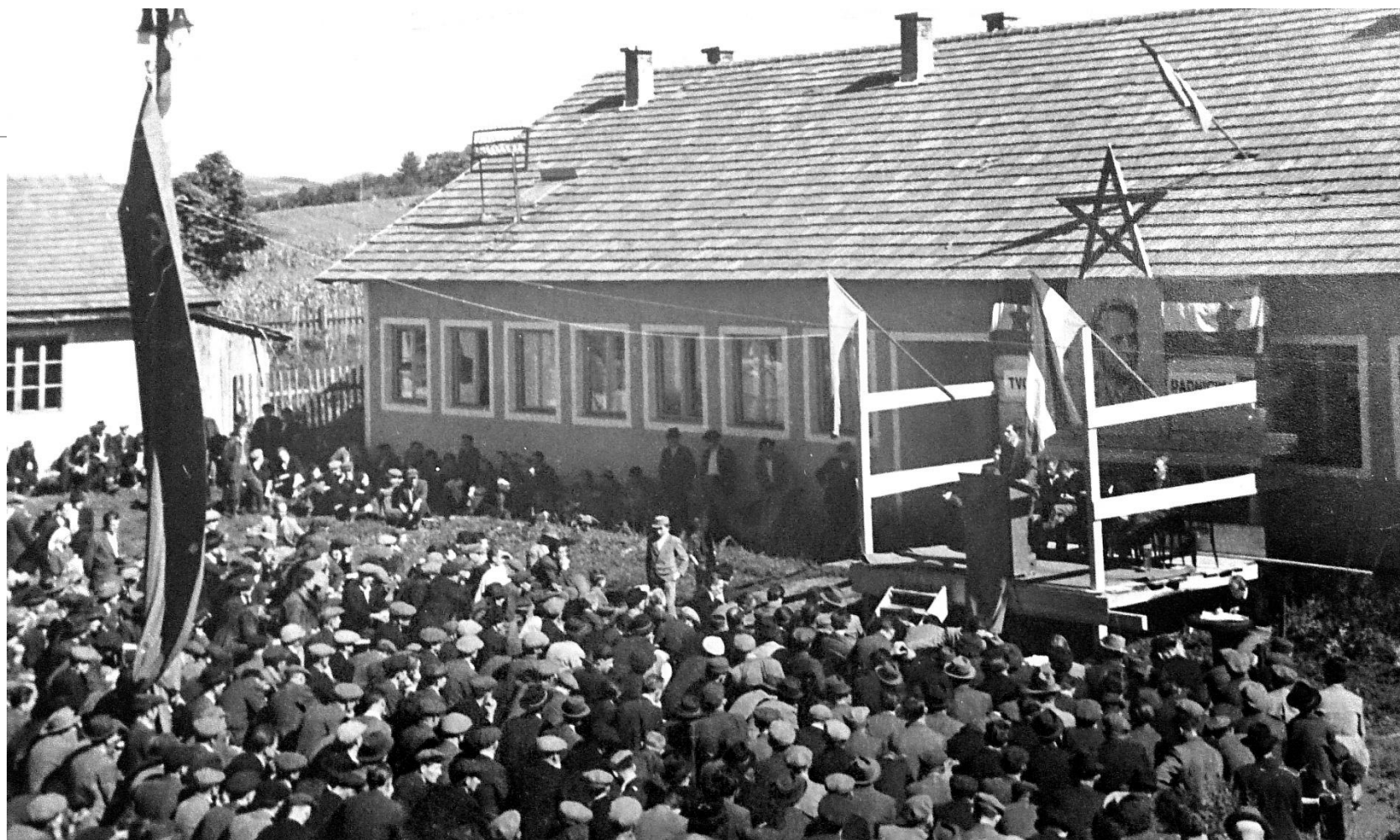

Sindikalni pokreti i štrajkovi

1922. i 1937. – štrajkovi konjšćinskih rudara

1936. – štrajk rudara u Zajezdi

Štrajkovi pokazali snažan utjecaj sindikalnih organizacija i borbu za radnička prava

Nacionalizacija i organizacija rudnika nakon 1945.

Nakon Drugog svjetskog rata rudnici postaju državno vlasništvo.

Upravljanje:

- Zlatarski ugljenokopi (sjedište Bedekovčina)
- Konjščinski ugljenokopi (sjedište Pešćeno)
- Stubički ugljenokopi (sjedište Tugonica)

Udruživanja i osamostaljenja

1947. – spajanje Zlatarskih i Konjščinskih ugljenokopa u Konjščinske ugljenokope

Kasnija osamostaljenja:

- Špičkovina (1953)

- Sušobreg, Poljanica i Vučak

Gospodarska važnost lignita

Lignit korišten kao pogonsko gorivo željeznice u Zagorju

Termoelektrana Jertovec (od 1954.) – veliki potrošač lignita

- Potrošnja: 350 000 – 400 000 tona godišnje
- U početku koristila uglavnom konjščinski lignit

Industrijski razvoj

1946. osnivanje Centralne radionice za održavanje rudarske opreme

1961. djeluje kao Metalac

1962 ulazi u sastav Tvornice parnih kotlova

Izgrađena i tvornica katrana

Novi rudnici

Dubrava

Novi Bukovec

Donja Batina

Vrbovo

Ovi rudnici dodatno su proširili proizvodne kapacitete konjščinskog bazena.

Proizvodnja lignita

1957. – proizvedeno 467.000 tona lignita

Konjščinski ugljenokopi: 294.500 t

Stubički ugljenokopi: 146.500 t

Špičkovina: 26.000 t

Vrhunac proizvodnje: 1960. – 481.000 tona lignita

Pad proizvodnje

Nakon 1960. proizvodnja postupno opada:

- 1961. – 428.000 t
- 1962– 259.100 t
- 1963– 194.900 t
- 1964– 180.395 t
- 1965– 163.500 t
- počinje postupan pad rudarske aktivnosti u konjščinskom bazenu.
- 1967. zatvaranje svih rudnika.

Literatura:

https://kzz.hr/sadrzaj/natjecaji/javni-uvod-rudarsko-geoloske-studije-kzz/KZZ_Rudarsko_geoloska_studija.pdf

Enciklopedija Hrvatskog zagorja